

JUDr. JAN KNĚŽÍNEK, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha: 31. 1. 2019
Č.j. MSP-588/2018-OJD-SPZ/2
Počet listů: 5
Přílohy: 1

**Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno**

Věc: obvinění Z.Š., M.F., B.M., a R.R. – stížnost pro porušení zákona

Příloha: trestní spis Krajského soudu v Praze, sp. zn. 2 T 45/2016

Podle § 266 odst. 1 tr. řádu podávám ve prospěch obviněných Z.Š., M.F., B.M. a R.R.,

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 3. 2018, č. j. 5 To 68/2017 – 4463, jako soudu odvolacího ve věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 2 T 45/2016.

Rozsudek Krajského soudu v Praze

V závěru hlavního líčení konaného dne 2. 3. 2017 vydal Krajský soud v Praze rozsudek č. j. 2 T 45/2016 – 4354 v trestní věci obviněných Z.Š., M.F., B.M. a R.R..

Bodem I. výroku byl obviněný Z.Š. sám uznán vinným přečinem podvodu podle § 209 odst. 1, 3 tr. zákoníku. Podle § 44 tr. zákoníku bylo upuštěno od uložení souhrnného trestu ve vztahu k rozsudku Okresního soudu v Berouně ze dne 28. 4. 2014, č. j. 1 T 20/2014 – 1258.

Bodem II. výroku byli obvinění Z.Š., M.F., B.M. a R.R. podle § 226 písm. b) tr. řádu zproštěni obžaloby:

- bodem II. A. a) 1. výroku M.F., B.M., R.R. a Z.Š. pro zločin podvodu podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku, spáchaný ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku;
- bodem II. A. a) 2. výroku B.M. a Z.Š. pro zločin podvodu podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku, spáchaný ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku;
- bodem II. A. a) 3. výroku B.M. sám pro zločin podvodu podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku;
- bodem II. A. a) 4. výroku M.F., B.M., R.R. a Z.Š. pro pokus zločinu podvodu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku k § 209 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku, spáchaný ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku;
- bodem II. A. b) 1. výroku M.F., B.M., R.R. a Z.Š. pro zločin podvodu podle § 209 odst. 1, 5 písm. a) trestního zákoníku, spáchaný ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku;
- bodem II. A. b) 2. výroku M.F., B.M., R.R. a Z.Š. pro pokus zločinu podvodu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku k § 209 odst. 1, 5 písm. a) trestního zákoníku, spáchaný ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku;
- bodem II. A. b) 3. výroku M.F., R.R. a Z.Š. pro zločin podvodu podle § 209 odst. 1, 5 písm. a) trestního zákoníku, spáchaný ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku;
- bodem II. A. b) 4. výroku M.F., R.R. a Z.Š. pro pokus zločinu podvodu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku k § 209 odst. 1, 5 písm. a) trestního zákoníku, spáchaný ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku;
- B. Z. Š. sám pro pokus zločinu podvodu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku k § 209 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku.

Bodem III. výroku pak obvinění M.F., B.M. a R.R. podle § 226 písm. c) tr. řádu zproštěni obžaloby pro pokus zločinu podvodu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku k § 209 odst. 1, 5 písm. a) tr. zákoníku, spáchaný ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku.

Podle § 229 odst. 3 tr. řádu byli poškození V.T., V.H., J.H., J.H., a V.H. provd. S., odkázáni s uplatněnými nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odvolání proti rozsudku Krajského soudu v Praze

Intervenující státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Praze se po vyhlášení rozsudku Krajského soudu v Praze nevyjádřil a výslovně si ponechal zákonnou lhůtu k případnému podání odvolání (viz č. l. 4325).

Obvinění M.F., B.M. a R.R. se po vyhlášení rozsudku prostřednictvím obhájců práva na odvolání výslovně vzdali, a to i za osoby oprávněné podle § 247 odst. 2 tr. řádu. obv. Z. Š. se k rozsudku po jeho vyhlášení nevyjádřil, odvolání však ani později nepodal.

Krajskému státnímu zastupitelství v Praze bylo písemné vyhotovení rozsudku doručeno datovou schránkou dne 4. 9. 2017 (viz rubu č. 1. 4393). Posledním dnem lhůty pro podání odvolání státního zástupce tedy byl den 12. 9. 2017, jenž připadl na úterý.

Dne 5. 9. 2017 bylo Krajskému soudu v Praze doručeno datovou schránkou podání státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Praze z téhož dne, č. j. KZV 66/2013 – 694 (č. 1. 4395 trestního spisu), označené „*Obžalování B.M., R.R. a Z. Š. – odvolání státního zástupce do rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 2. 3. 2017 sp. zn. 2T 45/2016*“, s následujícím textem:

„Do rozsudku Krajského soudu v Praze sp. zn. 2T 45/2016 ze dne 2. 3. 2017, doručenému 4. 9. 2017, podávám v zákonné lhůtě blanketní odvolání v neprospěch obžalovaného Z.Š. do výroku pod ad I. o upuštění od uložení souhrnného trestu, a v neprospěch obžalovaných B.M., R.R. a Z.Š. do výroku pod ad II. o zproštění podle § 226 písm. b) trestního řádu.

Odůvodnění odvolání bude předloženo dodatečně.“

Dne 12. 9. 2017, tedy před uplynutím lhůty pro podání odvolání, bylo Krajskému soudu v Praze doručeno datovou schránkou další podání státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Praze z téhož dne, č. j. KZV 66/2013 – 695 (č. 1. 4402 trestního spisu), označené „*Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 2. 3. 2017 sp. zn. 2T 45/2016 – obžalování B.M., R.R. a Z.Š. – doplnění a odůvodnění blanketního odvolání, obžalování M. F., B. M. a R. R. – odvolání*“, s následujícím textem:

„Proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 2. 3. 2017 sp. zn. 2T 45/2016 doručenému dne 4. 9. 2017 bylo dne 5. 9. 2017 podáno blanketní odvolání v neprospěch obžalovaného Z.Š. do výroku rozsudku pod ad I. o upuštění od uložení souhrnného trestu, v neprospěch obžalovaných B.M., R.R. a Z.Š. do výroku pod ad II. o zproštění podle § 226 písm. b) trestního řádu, které doplňuji takto:

Podávám v zákonné lhůtě do výroku pod ad II. o zproštění podle § 226 písm. b) trestního řádu v neprospěch obžalovaných B.M., R.R. a Z. Š. u skutků označených A. a) 1., A. b) 1., v neprospěch obžalovaných B.M. a Z.Š. označených A. a) 2., v neprospěch obžalovaného B. M. označených A. a) 3., v neprospěch Z.Š. označeného B., v neprospěch B.M., R.R. do výroku pod ad III. a v neprospěch obžalovaného M. F. do výroku pod ad II. skutky označené A. a) 1., A. b) 1., III., odvolání, které odůvodňuji takto:“

V dalším textu tohoto podání jsou rozvedeny a odůvodněny konkrétní odvolací námitky státní zástupkyně.

Závěr podání zní následovně:

„Ze shora uvedených důvodů navrhuji, aby Vrchní soud v Praze jako soud odvolací napadený rozsudek ve výroku o zproštění podle § 226 b) trestního řádu obžalovaných M. F. u skutku II. A. a) 1., II. A. b) 1., III., B.M. u skutků označených II. A. a) 1., II. A. a) 2., II. A. a) 3., II. A. b) 1., III., R.R. u skutků označených II. A. a) 1., II. A. b) 1., III. a Z.Š. u skutků označených II. A. a) 1., II. A. a) 2., II. A. b) 1., II. B., a neuložení souhrnného trestu u skutku označeného ad I. podle § 258 odst. 1 písm. b), odst. 2 trestního řádu zrušil a podle § 259 odst. 1, 5 a) trestního řádu věc vrátil soudu prvního stupně k novému rozhodnutí.“

Odvolání podali i poškození V.H., V.T., J.H., a J. H..

Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze

O podaných odvoláních bylo rozhodnuto usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 3. 2018, č. j. 5 To 68/2017 – 4463, vydaným v neveřejném zasedání, jímž byl napadený rozsudek k odvolání odvolání státní zástupkyně podle § 258 odst. 1 písm. a), b), c) tr. řádu v celém rozsahu zrušen a podle § 259 odst. 1 tr. řádu byla věc vrácena Krajskému soudu v Praze k novému projednání a rozhodnutí.

Odvolání poškozených byla podle § 253 odst. 1 tr. řádu zamítnuta, a to odvolání poškozené V.H. jakožto opožděně podané a odvolání poškozených V.T., J.H., a J.H., jakožto podaná osobami neoprávněnými.

Rozsahu odvolání státní zástupkyně věnoval Vrchní soud v Praze následující pasáže odůvodnění:

„Státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Praze podala v zákonné lhůtě blanketní odvolání v neprospěch obžalovaného Z.Š. do výroku „pod ad I. o upuštění od uložení souhrnného trestu, a v neprospěch obžalovaných B.M., R.R. a Z.Š. do výroku pod ad II. o zproštění podle § 226 písm. b) trestního řádu“. Ještě v zákonné lhůtě pro podání řádného opravného prostředku odvolání doplnila, přičemž uvedla: „obžalovaní B.M., R.R. a Z.Š. – doplnění a odůvodnění blanketního odvolání, obžalovaní M.F., B.M. a R.R. – odvolání“, poté uvedla, že odvolání je podáno vždy v neprospěch obžalovaných.

(...)

Ze shora uvedených důvodů [státní zástupkyně] navrhla, aby Vrchní soud v Praze jako soud odvolací napadený rozsudek ve výroku o zproštění podle § 226 b) tr. ř. obžalovaných M. F. u skutku II. A. a) 1., II. A. b) 1., III., B.M. u skutků označených II. A. a) 1., II. A. a) 2., II. A. a) 3., II. A. b) 1., III. R.R. u skutků označených II. A. a) 1., II. A. b) 1., III. a Z. Š. u skutků označených II. A. a) 1., II. A. a) 2., II. A. b) 1., II. B., a neuložení souhrnného trestu u skutku označeného ad. I. podle § 258 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř. zrušil a podle § 259 odst. 1, 5 a) tr. ř. věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání.

(...)

Rozsah přezkumné povinnosti odvolacího soudu je vymezen osobou odvolatele a tím, proti kterým oddělitelným výrokům rozsudku odvolatel odvolání podal. Jiné výroky odvolací soud zásadně nesmí přezkoumat, i když by šlo o výroky, proti nimž odvolatel mohl podat odvolání, avšak neučinil tak, pokud nejde o výjimku podle § 254 odst. 2, odst. 3 tr. ř. Podle § 254 odst. 2 tr. ř. platí, že mají-li vytýkané vady svůj původ v jiném výroku než v tom, proti němuž bylo podáno odvolání, přezkoumá odvolací soud i správnost takového výroku, na který odvoláním napadený výrok navazuje, jestliže oprávněná osoba odvolání proti němu podat mohla. Podle § 254 odst. 3 tr. ř. platí, že jestliže oprávněná osoba podá odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno odvolání. Přitom se písemně podané odvolání jako každé podání podle § 59 odst. 1 tr. ř. posuzuje vždy podle svého obsahu.

Dalším omezením přezkumné činnosti odvolacího soudu pak je ustanovení § 259 odst. 4 tr. ř., podle kterého může odvolací soud změnit napadený rozsudek v neprospěch obžalovaného jen na podkladě odvolání státního zástupce, jež bylo podáno v neprospěch obžalovaného; ve výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení tak může učinit též na podkladě odvolání poškozeného, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení.

(...)

Pokud jde o odvolání státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Praze, je nutno konstatovat, že vyznívá poněkud zmatečně. Odvolatelka nejdříve podala odvolání do výroku o vině vyznačeného v napadeném rozsudku bodem II., a to ve vztahu k obžalovaným Z. Š., B.M. a R.R., a do výroku o trestu. Poté je v zákonné lhůtě pro podání odvolání dle názvu podání „doplnila a odůvodnila“ a podala odvolání i výlučně v neprospěch obžalovaného M. F.. V závěru písemného odvolání státní zástupkyně akcentuje některé z částí rozsudku, což vyznívá spíše jako omezení, nikoliv doplnění odvolání. Vrchní soud v Praze proto podání odvolatelky hodnotil podle obsahu odvolacích námitek, které směřují vůči všem zprošťujícím výrokům napadeného rozsudku, a to ve vztahu ke všem obžalovaným. To vyplývá i ze závěrečného návrhu odvolání, zejména odkazu na ustanovení § 259 odst. 5 písm. a) tr. ř. Za situace, kdy obžalovaný M. F. byl v bodu III. napadeného rozsudku zproštěn obžaloby podle § 226 písm. c) tr. ř., by podání odvolání v neprospěch obžalovaného s návrhem na rozhodnutí totožné ztrácelo smysl, stejně jako by nebyl důvod k vrácení věci soudu prvního stupně, pokud by smyslem odvolání byla pouhá změna důvodu zproštění.

Vrchní soud v Praze proto z podnětu odvolání podaného státní zástupkyní Krajského státního zastupitelství v Praze přezkoumal řízení, které napadenému rozsudku předcházelo, i věcný obsah jednotlivých výroků napadeného rozsudku takto: podle § 254 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost výroků II. a III. napadeného rozsudku a výroku, jímž bylo upuštěno od uložení souhrnného trestu, podle § 254 odst. 2 tr. řádu výrok o vině I. napadeného rozsudku, z hlediska, zda v něm nemá svůj původ vada vytýkaná odvoláním do výroku o trestu, podle § 254 odst. 3 tr. řádu výrok o náhradě škody, který má ve výroku o vině II. svůj původ, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nebyly odvoláními vytýkány, přihlížel odvolací soud tehdy, pokud měly vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání.

Základem přezkumné povinnosti odvolacího soudu je zjišťování, zda v řízení předcházejícím vynesení napadeného rozsudku byly dodrženy předpisy procesního práva, tedy zda v řízení nedošlo k vadám, jež mohly mít vliv na kvalitu skutkových zjištění a následně i na použití předpisů hmotného práva. Pokud soud zjistí procesní vady, nehodnotí je izolovaně, ale ve vzájemných souvislostech, aby mohl učinit odpovědný závěr, zda jednotlivá vada může spolu s dalšími okolnostmi způsobit vadnost celého řízení, případně zda jde o vadu, kterou není možné napravit v řízení před soudem druhého stupně. Při řešení otázky, zda při rozhodování nedošlo k porušení předpisů hmotného práva, se odvolací soud zaměří především na otázku viny, tzn. na závěry napadeného rozsudku o trestní odpovědnosti, o správném použití příslušných ustanovení trestního zákoníku při právní kvalifikaci zjištěného skutkového stavu a případně na výběr druhu a výše trestu i způsobu jeho výkonu. Současně odvolací soud zkoumá odůvodněnost rozsudku, tedy zda výroky napadeného rozsudku jsou v souladu se zjištěnými skutečnostmi, zda soudem učiněné závěry logicky navazují na tyto skutečnosti a nejsou s nimi v rozporu. Součástí přezkoumávání je i проверка důkazů, z nichž jsou skutková zjištění vyvozována, tedy zda bylo dokazování provedeno v dostatečné míře, zda souhrn důkazů úplně a

všestranně objasňuje projednávanou věc a vylučuje jinou verzi rozhodnutí než tu, k níž dospěl soud prvního stupně v napadeném rozsudku. V této souvislosti odvolací soud rovněž přezkoumá, zda napadený rozsudek splňuje kritéria ustanovení § 120 a § 125 tr. řádu, tzn. zda výroková část rozsudku obsahuje náležitosti ustanovení § 120 tr. řádu, a zda v odůvodnění rozsudku nalézací soud vyložil, které skutečnosti vzal za prokázané, o které důkazy svá skutková zjištění opřel, jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů, zejména pokud si vzájemně odporují, jak se vypořádal s obhajobou, proč nevyhověl návrhům na provedení dalších důkazů, a jakými právními úvahami se řídil při posuzování prokázaných skutečností podle příslušných ustanovení zákona. Jestliže byly do rozsudku pojaty i další výroky, je třeba obdobným způsobem přezkoumat i je.“

V dalších pasážích odůvodnění usnesení se odvolací soud konkrétně zabýval zejména zprošťujícími výroky rozsudku soudu prvního stupně, přičemž přisvědčil zásadní odvolací námitce státní zástupkyně, což jej vedlo ke zrušení rozsudku ve všech jeho výrocích a ohledně všech čtyř obviněných a poté k vrácení věci nalézacímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Právní posouzení

Tím, že byl usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 3. 2018, č. j. 5 To 68/2017 – 4463, k odvolání státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Praze podle § 258 odst. 1 písm. a), b), c) tr. řádu v celém rozsahu zrušen rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 2. 3. 2017, č. j. 2 T 45/2016 – 4354, a věc byla tomuto soudu podle § 259 odst. 1 tr. řádu vrácena k novému projednání a rozhodnutí, byl v neprospěch obviněných Z.Š., M.F., B.M. a R.R. porušen zákon v ustanoveních § 254 odst. 1, 2 tr. řádu a § 259 odst. 1 tr. řádu.

Relevantní právní úprava

Podle § 246 odst. 1 písm. a) tr. řádu platí, že státní zástupce může napadnout rozsudek odvoláním pro nesprávnost kteréhokoli výroku.

Podle odst. 2 téhož ustanovení platí, že osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku jej může napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

Podle § 247 odst. 1 tr. řádu může v neprospěch obžalovaného rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce; toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení, má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení (poškozený tedy nemůže podat odvolání proti odkazujícímu adheznímu výroku podle § 229 odst. 3 tr. řádu, protože ten je obligatorním důsledkem zprošťujícího výroku podle § 226 tr. řádu, proti němuž poškozený právo podat odvolání nemá).

Podle § 248 odst. 1 tr. řádu se odvolání podává u soudu, proti jehož rozsudku směřuje, a to do osmi dnů od doručení opisu rozsudku (z toho vyplývá, že po dobu běhu této lhůty lze rozsah odvolání měnit (rozšiřovat), a co jak co do výčtu osob, jichž se odvolání týká, tak i co do výčtu dílčích rozsudečných výroků, proti nimž odvolání směřuje).

Podle § 249 odst. 1 tr. řádu musí být odvolání ve lhůtě uvedené v § 248 tr. řádu nebo v další lhůtě k tomu stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně podle § 251 tr. řádu také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. O tom musí být oprávněné osoby poučeny.

Podle odst. 2 téhož ustanovení je státní zástupce povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

Podle § 254 odst. 1 tr. řádu platí, že odvolací soud, nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolání podle § 253 tr. řádu, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání.

Podle odst. 2 téhož ustanovení však platí, že mají-li vytýkané vady svůj původ v jiném výroku než v tom, proti němuž bylo podáno odvolání, přezkoumá odvolací soud i správnost takového výroku, na který v odvolání napadený výrok navazuje, jestliže oprávněná osoba proti němu mohla podat odvolání.

Podle odst. 3 téhož ustanovení platí, že jestliže oprávněná osoba podá odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno odvolání.

Konečně pak podle odst. 4 téhož ustanovení platí, že byla-li odvoláním napadena část rozsudku týkající se jen některé z více osob, o nichž bylo rozhodnuto týměž rozsudkem, přezkoumá odvolací soud uvedeným způsobem jen tu část rozsudku a předcházejícího řízení, která se týká této osoby.

Podle § 258 odst. 1 tr. řádu odvolací soud zruší napadený rozsudek také

a) pro podstatné vady řízení, které rozsudku předcházelo, zejména proto, že v tomto řízení byla porušena ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby, jestliže mohly mít vliv na správnost a zákonnost přezkoumávané části rozsudku,

b) pro vady rozsudku, zejména pro nejasnost nebo neúplnost jeho skutkových zjištění týkajících se přezkoumávané části rozsudku, nebo proto, že se ohledně takové části soud nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí,

c) vzniknou-li pochybnosti o správnosti skutkových zjištění ohledně přezkoumávané části rozsudku, k objasnění věci je třeba důkazy opakovat nebo provádět důkazy další a jejich provádění před odvolacím soudem by znamenalo nahrazovat činnost soudu prvního stupně.

Podle § 259 odst. 1 tr. řádu platí, že je-li po zrušení napadeného rozsudku nebo některé jeho části nutno učinit ve věci rozhodnutí nové, může odvolací soud věc vrátit soudu prvního stupně, jen jestliže nelze vadu odstranit ve veřejném zasedání, zejména jsou-li skutková zjištění tak nedostatečná, že je nutno hlavní líčení opakovat nebo provádět rozsáhlé a obtížně proveditelné doplnění dokazování.

Podle § 261 tr. řádu platí, že prospívá-li důvod, z něhož rozhodl odvolací soud ve prospěch některého obžalovaného, také dalšímu spoluobžalovanému nebo zúčastněné osobě, rozhodne odvolací soud vždy též v jejich prospěch. Stejně rozhodne ve prospěch obžalovaného, kterému prospívá důvod, z něhož rozhodl ve prospěch zúčastněné osoby. Toto ustanovení tedy z povahy věci nelze užít v případě, že by důvod pro zrušení konkrétního rozsudečného výroku na základě odvolání podaného v neprospěch jednoho z obviněných z obecného hlediska odůvodňoval zhoršení postavení jiného obviněného, v jehož neprospěch ve vztahu ke konkrétnímu oddělitelnému rozsudečnému výroku odvolání nesměřovalo.

Podle § 12 odst. 12 tr. řádu se skutkem podle tohoto zákona (tedy trestního řádu) rozumí též dílčí útok pokračujícího trestného činu, není-li výslovně stanoveno jinak.

Posouzení okolností předmětné věci

Z výroku rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 2. 3. 2017, č. j. 2 T 45/2016 – 4354, shrnutého výše, vyplývá, že jednotlivých obviněných se týkaly následující výroky:

- obviněného Z. Š. odsuzující výrok pod bodem I. a na něj navazující výrok podle § 44 tr. zákoníku o upuštění od uložení souhrnného trestu ve vztahu k předcházející trestní věci, a dále zprošťující výrok podle § 226 písm. b) tr. řádu ve vztahu k dílčím skutkům (útokům), popsáním pod body II. A, a) 1., 2., 4., b) 1., 2., 3., 4., B.;
- obviněného M.F. zprošťující výrok podle § 226 písm. b) tr. řádu ve vztahu k dílčím skutkům (útokům), popsáním pod body II. A, a) 1., 4., b) 1., 2., 3., 4., jakož i zprošťující výrok podle § 226 písm. c) tr. řádu ve vztahu ke skutku popsánému pod bodem III.;
- obviněného B.M. zprošťující výrok podle § 226 písm. b) tr. řádu ve vztahu k dílčím skutkům (útokům), popsáním pod body II. A, a) 1., 2., 3., 4., b) 1., 2., jakož i zprošťující výrok podle § 226 písm. c) tr. řádu ve vztahu ke skutku popsánému pod bodem III.;
- obviněného R.R. zprošťující výrok podle § 226 písm. b) tr. řádu ve vztahu k dílčím skutkům (útokům), popsáním pod body II. A, a) 1., 4., b) 1., 2., 3., 4., jakož i zprošťující výrok podle § 226 písm. c) tr. řádu ve vztahu ke skutku popsánému pod bodem III.

Odvolání státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Praze ze dne 5. 9. 2017 bylo podáno jednoznačně v neprospěch obviněných, a to jednak, pokud jde o obviněného Z. Š. samotného, proti výroku o upuštění od uložení souhrnného trestu ve vztahu k odsuzujícímu výroku o vině pod bodem I., nikoli však proti tomuto výroku o vině samotnému), jednak, pokud jde o obviněné B.M., R.R. a Z.Š., proti výroku pod bodem II. rozsudku, jímž byli tito obvinění podle § 226 písm. b) tr. řádu zproštěni obžaloby, jako celku. Obviněný M.F. v tomto podání zmiňován vůbec není.

V podání ze dne 12. 9. 2017 je pak ve vztahu ke zprošťujícímu výroku podle § 226 písm. b) tr. řádu pod bodem II. „doplněno“, že odvolání směřuje „v neprospěch obžalovaných B.M., R.R. a Z.Š. u skutků označených A. a) 1., A. b) 1., v neprospěch obžalovaných B. M a Z. Š. označených A. a) 2., v neprospěch obžalovaného B.M. označených A. a) 3., v neprospěch Z.

Š. označeného B., v neprospěch B.M., R.R. do výroku pod ad III. a v neprospěch obžalovaného M.F. do výroku pod ad II. skutky označené A. a) 1., A. b) 1., III.“ Tato formulace pak byla zopakována v závěrečné pasáži podání státní zástupkyně ze dne 12. 9. 2017.

Vrchní soud v Praze byl co do rozsahu přezkumu ve vztahu ke všem jednotlivým obviněným vázán jmenovitým výčtem zprošťujících výroků jich se týkajících, tak jak byl v odvolání státní zástupkyně, ve znění podání ze dne 12. 9. 2017, vymezen. Tento výčet přitom byl dostatečně jasný a podání státní zástupkyně byla jasně označena, takže nebylo namístě aplikovat § 59 odst. 1. trestního řádu. Zároveň se předmětné body výroku týkaly dílčích útoků pokračujícího trestného činu, takže zprošťující výrok ohledně jednoho takového útoku nijak nekonkuruje jinému výroku ve vztahu k dalším útokům.

Vrchní soud v Praze ovšem k odvolání státní zástupkyně napadený rozsudek zrušil v celém rozsahu a věc vrátil nalézacímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

S ohledem na výše uvedené je namístě uzavřít, že Vrchní soud v Praze v neprospěch obviněných překročil meze přezkumné povinnosti a tedy i přezkumného oprávnění odvolacího soudu, když se jeho rozhodnutí týkalo i následujících částí výroku rozsudku Krajského soudu v Praze:

- pokud jde o obviněného Z.Š., zprošťujícího výroku podle § 226 písm. b) tr. řádu ve vztahu k jednáním popsáním pod body II. A. a) 4., b) 2., 3., 4.;
- pokud jde o obviněného M.F., zprošťujícího výroku podle § 226 písm. b) tr. řádu ve vztahu k jednáním popsáním pod body II. A. a) 4., b) 2., 3., 4.;
- pokud jde o obviněného B.M., zprošťujícího výroku podle § 226 písm. b) tr. řádu ve vztahu k jednáním popsáním pod body II. A. a) 4., b) 2.;
- pokud jde o obviněného R.R., zprošťujícího výroku podle § 226 písm. b) tr. řádu ve vztahu k jednáním popsáním pod body II. A. a) 4., b) 2., 3., 4.

Zároveň Vrchní soud v Praze ve prospěch obviněného Z.Š. překročil meze přezkumné povinnosti a tedy i přezkumného oprávnění odvolacího soudu, když zrušil odsuzující výrok pod bodem I. rozsudku Krajského soudu v Praze. Odvoláním státní zástupkyně byl napaden pouze navazující výrok o upuštění od uložení souhrnného trestu, nikoliv samotný výrok o vině. S ohledem na okolnosti věci přitom není odůvodněn závěr, že by případná nezákonnost výroku o upuštění od uložení souhrnného trestu mohla mít původ ve výroku o vině. S ohledem na § 269 trestního řádu nicméně toto porušení zákona není způsobilé vést ke zrušení usnesení Vrchního soudu v Praze a ministr spravedlnosti neshledává judikatorní důvody, pro něž by mělo být Nejvyšším soudem konstatováno.

Návrh

Ze shora rozvedených důvodů navrhuji, aby Nejvyšší soud

1. Podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že pravomocným usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 3. 2018, č. j. 5 To 68/2017 – 4463, pokud jím byl k odvolání státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Praze podle § 258 odst. 1 písm. a), b), c) tr. řádu v celém rozsahu zrušen rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 2. 3. 2017, č. j. 2 T 45/2016 –

4354, a věc byla tomuto soudu podle § 259 odst. 1 tr. ř. vrácena k novému projednání a rozhodnutí, byl v neprospěch obviněných Z.Š., M.F., B.M. a R.R. porušen zákon v ustanoveních § 254 odst. 1, 2 tr. řádu a § 259 odst. 1 tr. řádu;

2. podle § 269 odst. 2 tr. řádu napadené rozhodnutí ve vytýkaném rozsahu zrušil;
3. a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. řádu.

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [6 Tz 25/2019](#)